

بکھر چھوٹے

(سراپتی شعری مجموعہ)

محمد سلیم احسن

پاکستانی ہانوں دی شاعری ساڈے ہون دی
 گوہی عہ اسال آپی سرت سار انہاں ایں مزال
 راہواں گو لیندے آں۔ ساڈا چوں، ساڈی رتیل
 تے ساڈی جیاتی دا مہاندرا ایں وچوں انگھرنے۔
 شاہ لطیف، وارث شاہ تے خواجہ فرید ایں ریت
 دے مٹھڑے مٹھڑے مہان دریا ہن چتھے
 اسال آپی تریہہ لہاندے آں۔

سلیم احسن نویں نسل دے انہاں شاعر ال
 وچوں ہن چیرھے ایں گل دا ڈاڈا اشور رکھن
 انہاں دی شاعری آئے آس پاس دی رتیل نال ونگی
 اوئی ۶۔

انہاں دیاں نظماں، گیتاں تے ڈھولال مچ
 رہی دے موسم تے تھل دیاں سکاں۔ ہک
 وچے تے دکھرے سفنے دی رس دیاں چساں
 پڑیندیاں ونڈیاں ہن۔ شاعر سرائیکی زبان نال
 لاڈ کریندے تے ایں کول اچوکیاں تے نویاں سمران
 دا اچ پڑیندے۔

سرمد صہبائی

جگر جھولے

سرایکی مجموعہ کلام

سلیم حسن

میانوالی اکیڈمی، میانوالی

تاریخ اشاعت: ۱۹۸۴ء

سبھے حق لکھاری کیتے

نام کتاب	جکھر طھوڑے
لکھاری	سلیم احسن
سرورق	غلام رسول۔ ندیم قاصر اچوی
کتابت	اعجاز کھوکھر
چھاپن آئے	مبک ویو، راولپنڈی
طباعت	ایس۔ پی۔ پرنٹرز۔ راولپنڈی
مل	۲۵ روپے

کتاب ملن دا پتہ

میانوالی اکیڈمی، سرائف مسلم بازار، میانوالی
مبک ویو، سیروز سینما بلڈنگ جیڈ روڈ، راولپنڈی

PDF By: Ehsan Awan

Cell No.: 0345-8711418 , 0302-7642151

والد محترم دے نانویں

مقیدمات

فنزلاں

کراچی
کے پبلشرز

۱۹۹۲ء

جاکھڑ جھونکے

۶۱۹۸۲ ————— ۶۱۹۷۹

گھنڈ

عقیدتاں

۲۱ فنرلاں

۹۱ گاؤٹ

۱۱۹ تاشرات

حَمْدِ بَارِئِ تَعَالٰی

پھل کلیاں تے پوٹے سارے
گھٹا ودھدا چن تے تارے
گاجاں تے نالے لشکارے
اوند اڈیہنہ تے اوندی رات
رب سوہنے دی اچھی ذات

ساون بدھروں وسدا مہنیہ
چڑھدا، ڈھدا، لاھندا ڈیہنیہ
گھائے جنگل، گجرا شہنیہ
چار چودھاروں اوندی ذات
رب سوہنے دی اچھی ذات

وگدے دریا ساوے کھیت
جکھڑ جھولے بکھدی ریت
کھنڈ دی نوشبو وسدا چیت
اوندی حکمت دی ہک بجات
رب سوہنے دی اچھی ذات

چبھ چبھتے غرضناں دا پھندہ
مطلب دا کم مارٹھا مندہ
دنیا ہے بس کوڑ دا دھندہ
بندے دی کیڑھی اوقات
رب سوہنے دی اچھی ذات

اوندے نال وچہ سارے سُکھ
ٹک ویندا ہے ہک ہک ڈکھ
ذکر کرے چاچا ننٹ مگھ!
حشر ڈیہاڑے ملے نجات
رب سوہنے دی اچھی ذات

حسالتق، مالک تے ستار
او رحمن او بخشن مار !!
کیڑھا صفتاں کرے شمار
وڑھی گل تے چھوٹا وات

رب سوہنے دی اچھی ذات
اول دے نانویں گل صفات

صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

سوہنے نبیؐ دی شانِ حُدادِ اکمال ہے
کیس کوں ہے دعویٰ نالِ داکیندی مجال ہے

عظمتِ تیبہؐ ہے پڑو ہاں جہاناں دے واسطے
اٹھے کوئی مثال نہ اٹھے مثال ہے

پیلیا ہے ڈیہنہ تے چن وی ہے داعی تے میلا
بے عیب جگ جہان تے تیبہؐ اجمال ہے

مکھ نور، ہونٹھ لال تے واللیل زلف ہے
تیبہؐ احسن تال رب دانرا لایخال ہے

پہول اوپر اسرور تے نشہ ہے پیار دا
قربان ہے اویس تے صدقے بلال ہے

برکت دا بھریا شہر خزانہ ہے پیار دا
یثرب دی مٹھڑی مٹھڑی ہوا خوش خصال ہے

یاداں دے ایں کرم تے میں جن گھوٹے کراں
ہر ویلے کول کول ہے بھٹ بھٹ وصال ہے

آسن کول سوہنٹا تیدھی شفاعت دی ٹیک ہے
دل وچہرہ جزا سزا دانہ کوئی خیال ہے

مولا علیؑ دی شان اچ

شان بناوے ماٹن ودھاوے آکھو لو کو! علیؑ علیؑ!
ذکر علیؑ دایسکھ جگاوے آکھو لو کو! علیؑ علیؑ!

عناں بن ڈکھیاں دا سنگتی ڈھیر تسلڑے ڈیوے
جندری دے کل دردمکاوے آکھو لو کو! علیؑ علیؑ!

پاہ کے خاک تے پا کے تن تے کپڑے ٹاکی ٹاکی
اسماناں دے بھیت ڈساوے آکھو لو کو! علیؑ علیؑ!

شہر علم دا پاک محمدؐ بوبا اوند جی سردر
پاجھ علیؑ کوئی نخس نہ پاوے آکھو لو کو! علیؑ علیؑ!

شیخ جیلانیؒ، داتا، چشتیؒ، صابرؒ، جامیؒ، بابو
ہر منگتے کوں ولی بناوے آکھو لو کو! علیؑ علیؑ!

او دشمن دی ویڑھ دے وچہ وی سگھ دی نیندر سے
پیار دا کیتا قول نبھاوے آکھو لو کو! علیؑ!

دشمن دا دل تھہ تھہ کنبہ چھوڑ کے ہمت بھجے
ہک نعرہ چاکم ڈکھاوے آکھو لو کو! علیؑ!

جنگ وچہ شیر تے مجلس اندر سب تھل و دھکے دانا
کون مہتمم علیؑ دا پاوے آکھو لو کو! علیؑ!

حق علیؑ ہے حق داناں ہے حق دا سنگتی ہر دم
حق دامن وچہ ٹوٹا لاوے آکھو لو کو! علیؑ!

ہن تفسیر مجتت والی چارے یار نبی دے
کون انہاں دا فرق ڈساوے آکھو لو کو! علیؑ!

دل جو گھنے ۽ ناں سوہنا خوشبو خوشبو تھیوے
احسن دم دم ورد کھاوے آکھو لو کو! علیؑ!

حق داپاندھی

سارے قرض لہاؤن غم دے آیا ہے
ابنِ علیٰ وچ کر بل دیرہ لایا ہے

رت اپنی دی کندھ اُساری کوڑا اگے
ڈک کے رستہ کُفر دا زور وںچایا ہے

بند تک وںچے، بھاویں کنبہ لٹ وںچے
رب دی مرضی اگے سر نیوڑایا ہے

صبر دی حد وی این توں ودھ کے کیا ہوسی
سامنے اپنے ہک ہک پال کو ہایا ہے

کیتے موت حوالے، ٹوٹے دل آ لے
درتوں گھسرتیں حق پچھے لہوایا ہے

بھک، تس ہے نہ جندرمی داکوئی چنتا ہے
عشق دی ریت کول ودھ ودھ توڑ چڑھایا ہے

بل اُحیا، دی توں تفسیر حقیقت ہیں
بہوں مل سچا جھوک فنا دالایا ہے

گالی بنیا ظلم یزید دا ہر پاسے
پڑھ بسم اللہ ناں تیں ڈاجک چایا ہے

حق تے مرنا احسن اصل جیاتی ہے
رستہ سب کول تیں شبیر ڈکھایا ہے

اولے گھولے

چن تے نالے تاراں توں جند اولے گھولے
پاک نبی تے یاراں توں جند اولے گھولے

افضل ناں صدیق، محمد، عثمان، علی دے
ہک ہک نالے چاراں توں جند اولے گھولے

بوذر، سلمان، طلحہ، خالد، سعد، حذیفہ
پھل کلیاں دے ہاراں توں جند اولے گھولے

ہک ہک ہال کو باپا ہے جسیں کربل اندر
پاک نبی دے پیاراں توں جند اولے گھولے

رُوپ و دھایا جسیں وحدت دے گلزاراں دا
پنجتن نالے پاراں توں جند اولے گھولے

سوہنے دے اصحاباں دی بہوں شان نرالی
دریا نالے دھاراں توں جند او لے گھولے

جان لُٹا ون اکھ دے ہک اشارے اُتے
سارے عشق دے ماراں توں جند او لے گھولے

ہیں دی خوشبو اچ وی چائے پائے گھلے
پھلاں تے گلزاراں توں جند او لے گھولے

سیرت تے کردار چنہاں دے رہبر ہادی
احسن نور نظر اراں توں جند او لے گھولے

ڈھولا سوہنی وستی دا

پھل کلیاں تے گلزاراں دی
میڈا دیس ہے جھوک بہاراں دی

اتھ دن دن دے پھل ترپ دے ہن
مشکاں دے جھولے کھڑ دے ہن
دھرتی نور نظاراں دی
میڈا دیس ہے جھوک بہاراں دی

اتھ میوہ پھل پھل جنت دا
دوسرا گھر سکھ راحت دا
چھاں ہے ڈھپ دے ماراں دی
میڈا دیس ہے جھوک بہاراں دی

روہ، دریا، ماکھی کھنڈ دے ہن
اتھ موسم سونا ونڈ دے ہن
ہے راہ نعلال دے ہاراں دی
میڈا دیس ہے جھوک بہاراں دی

ہر پاسے منظرِ خوشیاں دا
عِمان سہارا ڈکھیاں دا
عِ آس ہے لوکاں ساراں دی
میں پڑا دیں ہے جھوک بہاراں دی

عِ عشق دی دکھری منزل ہے
ایمان دا سوہنٹا حاصل ہے
عِ غیبت ہے جی داراں دی
میں پڑا دیں ہے جھوک بہاراں دی

عِ بخشش رب دی رحمت دی
عِ ڈاٹ نبی دی شفقت دی
عِ برکت پاک سپاراں دی
میں پڑا دیں ہے جھوک بہاراں دی

بہوں مٹھڑی تے بہوں پیاری ہے
دل گھولے، جن دڑی واری ہے
ہے دستِ احسن یاراں دی!
میں پڑا دیں ہے جھوک بہاراں دی

فترلاں

ڈکھ سچناں دے ساہندے ساہندے عمرال سنگھیاں
دھکڑے دھوڑے کھاندے کھاندے عمرال سنگھیاں

چھاں دی ٹیک نہ ساڈے لیکھ مُت درال اندر
بوٹے ساوے لاندے لاندے عمرال سنگھیاں

بھٹ وچ چھوڑ کے ساکوں او بیگانہ بنسیا
موت کوں نیڑے آندے آندے عمرال سنگھیاں

دھوڑے آج وی آسے پائے آساں آلی
راہواں کوں کلکھ پاہندے پاہندے عمرال سنگھیاں

اچ وی اول آواز دے پچھے پچھے پھیراں
کنڈھاں راہ دیاں ڈھاندے ڈھاندے عمرال سنگھیاں

خس تاثير نه لو کو مي پڑے جذباں اندر
ڈھولے پيار دے گاندے گاندے عمراں لنگھياں

پير جو طکے او وی تپدے مھلاں اُتے
اسماناں تول لاہندے لاہندے عمراں لنگھياں

اُج وی آحن منظر ہجر دے صحرا والا
ہنجوں اکھ تول واہندے واہندے عمراں لنگھياں

گھن یاری دا اول مارے
پتراں کوں وا بھولا مارے

چھاں سنگھڑی ہے بوٹے تلے
چاں دھپ آوے رولا مارے

شام دا مان تروڑن کیتے
آتاراں دا ٹولا مارے

سوہنٹاں دی تقصیر نہ کوئی
جندڑی کوں دل بھولا مارے

غیراں پے روہ وی پرتائے
آپناں دا ڈکھ مھولا مارے

دلڑی رووے کلہڑی کلہڑی
ونج پر دیساں ڈھولا مارے

دلڑی کوں مھیل مھیل دا آسن
دن پونا چولا مارے

نال وچھوڑے آون راتاں کالڑیاں
دل دی جھوک مساون راتاں کالڑیاں

چانٹن جھٹ دا او وی اے بدلان دے
سنگ جیاتی راہون راتاں کالڑیاں

ڈکھ سکھ توں کجھ دیہل نہ اصلوں جنڈی کوں
او نہ آوے، آون راتاں کالڑیاں

منظر کیرھا ڈیکھے دلبر نکھڑن دا
اکھیاں کوں ملھ پاہون راتاں کالڑیاں

تارا تارا بھانبرہے بہ زخماں دا
کیویں درد نکاون راتاں کالڑیاں

آپنی بربادی دامنظ ڈیکھین اوکھا
عوی ڈکھڑے ساہون راتاں کالڑیاں

ڈیہنہ کوں جھانہ ڈھیور راہ ملکھ باہون ڈدی
سایہ آون راتاں کالڑیاں

جھولی اندر خواب ہزاراں سچناں دے
بہوں آسن کوں بھاون راتاں کالڑیاں

ڈیہنہ ہوا دُراست ہوا دی
چہجہ آئی گل بات ہوا دی

جُڑ جُڑ پترال پچھے پیئی ۽
ڈیکھ گھدی اوقات ہوا دی

سسی کوں دفنایا تھل وچ
بے وسن ظالم ذات ہوا دی

چمیر رت دیاں خبداں ڈلیویے
دیواناں تے ڈات ہوا دی

پھل آئے توں وکھ نہ کردا
خوشبو ہے سوغات ہوا دی

دل دا بویا کھٹ کے چیکے
وحشی منظر، جہات ہوا دی

نت گلشن توں نکھڑے آسن
جندری سولال وات ہوا دی

کھادیاں کندھاں دی کاری کر مٹھل
بھاویں جکھڑاں نال یاری کر مٹھل

نِت نہ گھن احسان کوڑی آس دا
کجھ تاراں اپنی آن پیاری کر مٹھل

چھاں بنا، دھپاں دے ساڑے لوک ہن
ذات دی کندھ نِت اُساری کر مٹھل

ڈات ہے اونڈی نہ کر خس آلسی
جان کول لکھ دار، داری کر مٹھل

پانی گھن ویندا ہے تھڈ کے منڈھ توں
بھار آپنا ہور بھاری کر مٹھل

کجھ سہارا ہے سچن دی مونجھ دا
آس دی بازی نہ ہاری کر مٹھل

عِسمن در موتیاں دی کھان ہے
دل اندر کجھ بیعت داری کر مٹھل

آپنے کتے ہر کوئی چمنگا!
ڈو جہاں کن ہے بکھا ننگا

ہک بھٹ او ہا چو کھا چمنگا
جیرٹھانال سچن دے لنگھا

کیوں وت مپل بگدے ہن سوہنے
نہ گل گانی نہ ہتھ کنگھا!

کیں چارو پ دا ڈیوا ہالا
بن کے آیا کون پتنگا!

ڈکھ سکھ دی ہن پون نہ کوئی
پیار حیاتی کوں آرننگا

چھن پرون ٹ ہے رات اندھاری
زل مل تاراں جٹ جٹ ڈنگا

بکھی امب ٹری پی کر لاوے
تپ دا مارا ہال ہے کھنگا

او ہے روپ دا واہنہ دریا
اول دا ہک ہک منظر چنگا

اوسے میڈے سر داسیں
رستہ ڈیکھیاں چر داسیں

شاخاں کول پیاترت ڈیکھے
پتر پتر کر داسیں

پس تیڈی اُفت دے سانگے
ہر کوئی ویری سر داسیں

پھلناں نال دکاناں بھریاں
گاکھ نہ بے گہر داسیں

جاں ڈیکھے جھڑ منظر ساوے
کرن من کرن من کر داسیں

منزل توں بیگانہ آسن
ملیا، راہ وچ پھر داسیں

مکھڑا اُوندا وِٹیا وِٹیا
دل جیون تُوں گھٹیا گھٹیا

بلسل کڈاں مونجھی کلہڑی
بانّا مھسِل دا پھٹیا پھٹیا

شوق دے اگے اوکھ نہ کوئی
روہ راہواں تُوں ہیٹیا ہیٹیا

چمیر، پت جھڑ منظر بہکا
پوٹا پوٹا پٹیا پٹیا

ہک ہک بندہ مونجھا، جیویں
اسمانوں تُوں سیٹیا سیٹیا

عشق دی مُنہ زوری نہ پھو
تاج سہراں تُوں ڈھٹیا ڈھٹیا

جھل گیاں کھایاں کندھاں آسن
گھر دا گھر ہنہ نہٹیا نہٹیا

بدلاں وانگوں وِس وے سائیاں
ہے ورہیاں دی تِس وے سائیاں

بن تپڑے مہمان ڈسیوے
ساہواں دی بھج تِس وے سائیاں

گھن گئی ماں حیاتی آلا
اکھیاں دی ارٹ پھس وے سائیاں

نانویں تپڑے عمراں لائیاں
ساڑتے بھاویں ہس وے سائیاں

میڈے کوٹھے ڈھاندے ڈھاون
بک واری تال وِس وے سائیاں

بچے فراق پہاڑوں اچا
بھاویں ہو وے خس وے سائیاں

شان تپڑی نہ بکھیاں لکھے
ست سمندر مس وے سائیاں

چن منگے نہ تارا منگے
دل درداں دا چارا منگے

موسم موسم ویہڑے تیدڑے
دل آون دا وارا منگے

ہوئے آس عمر دی کوئی
چندڑی ٹیک سہارا منگے

بہڑ دی ہے تکرار اولڑی
وستی شہر کنارا منگے

جیڑھاپار کن دھی ونج سے
کھڑاں عشق او دھارا منگے

رات بھر دی کالی کالی
پلی پلی تارا منگے

آنہ آدل کلا آسن
سچا کوڑا لارا منگے

شہر بیگانہ میں ان سوا
بھنگد اچھراں پوہا پوہا

جند ڈیوٹ دی شرط ہے کلہڑی
جتنا سو کھا پیار دا جوا

پانی بھرتا چھوڑ گیا ہے
واندیاں گلےاں سنجر اکھوہا

ہیں کول خلقت ڈیکھ نہ رہے
بے شک میڈا دلبر اوہا

رات اندھاری، دشمن دستے
کیسدا ہن کھڑ کالوال پوہا

آہن میسکوں سمجھ نہ آوے
بھٹ وچ آپنا، بھٹ ان سوا

اکلاپے دا کال ڈٹھو سے
اوں کوں ہر دم نال ڈٹھو سے

دھپتے چھاں ہن راضی بازی
موسم دی او چال ڈٹھو سے

مٹھری و احپانن دی گھل پئی
رات دے کھنڈے وال ڈٹھو سے

رونداں، رونداں، ہسدا ونجے
دل کوں نکرٹا ہال ڈٹھو سے

لنگھیا سکے بدلاں وانگوں
راہ جیں دی ڈھگ سال ڈٹھو سے

پھس گئی کالی رات فخر تیں
لاہندے ڈیہنہ کوں چال ڈٹھو سے

ہتھ وچ آندیاں تھی گئے پتھر
عہ ہیراں دا حال ڈٹھو سے

ہجر دا منظر کالا کالا
رست آپنی کول ہال ڈٹھو سے

مار کے خود پئے دعویٰ کر دن
عہ آپٹاں دا حال ڈٹھو سے

کتنے موسم پر تے احسن
پھٹ سینے دے لال ڈٹھو سے

رانجھن رانجھن دکا ساڈا
رانجھن جگ وچ سکا ساڈا

دنیا بھادیں ویر کماوے
سانگا اصلوں پکا ساڈا

ہا نہ راضی دل نکھڑن تے
رستہ کیں نہ ڈکا ساڈا

جج ہے اول مکھڑے دا ڈیکھن
گھبر دبر دا مکہ ساڈا

اوڑک آئے آپ او آیا
دل ہا ہکا بکا ساڈا

ہا ہیری ہک نال گوانڈھوں
وٹماں ویہڑا تکا ساڈا

خوابوں پار سچن دا دیرہ
شوق نہ احسن تھکا ساڈا

رُتِ ظالمِ دیاں قسماں تڑٹیاں
سکیاں، سڑٹیاں لانٹریں پھٹیاں

عشق ہے پہوں گھاٹے دا سودا
آپناں و سداں بھوکاں لٹیاں

شوقاں سارے ہوش و سارے
بھچداں گجداں واگاں تڑٹیاں

ظلمِ حراج نہ منگداں تھکے
شوہدیاں شاخاں مھتیاں پٹیاں

رُل گئے سدھیاں سیندھاں آئے
پیار دیاں پہوں راہواں پھٹیاں

کلہیاں لمبیاں کالیاں راتاں
جُڑ جُڑ مارن احسن کھٹیاں

تن کو ساڑاں تے ہتھ پالاں
پیارے ڈیوے وچ رت پالاں

نور کھنڈا نواں راتاں اندر
اکھیاں کول میں وت وت پالاں

کچھ تاں مان و دھواؤ اکھیو
کیویں دل دی لچ پت پالاں

نہ چیتے نہ پھنتے چنگے
بن کلاتے میں مت پالاں

محکم دامنٹاں مجبوری ہے
چم چم یار دا ہر خط پالاں

ڈوں کنڑیاں وی سانجھ نہ سگے
او گھر ڈھانواں او پھت پالاں

پسلی پسلی ڈلیوے باے
ہوروی مھتی گئے رستے کالے

کنڈے جسیں دے ویہڑے ویہڑے
اوکھال نال او پوٹے پالے

مھسل ترڑا کے وت کلاون
رتال دے بہوں ظالم چالے

پاکے میہڑی بیڑمی وٹے
چھوڑ گیا ہے ادھ وچالے

کندھی باہ کے موتی لبھن
دریاواں کول کون کھنگالے

کیڑھی آس تے پوٹے لاواں
سک گئے دریا تک گئے نالے

ہجرہ مکایا چانٹن دل دا!
رات ہے کالی ڈیہنہ وی کالے

ہونٹھاں کولں سی گھنساں آسن
دل کملے کولں کون سنھبالے

و لکھ چڑھ گئی کندھاں کوں نپ نپ
ڈھایا جھکڑ جھولاں کھپ کھپ

وستی دے واسے ہن پتھس
ڈنڈھ پیا گھتے پھیرٹو سب سب

دھپال دا کم سوکھا کیستا
لوکاں بوٹے لائے کپ کپ

دل ٹہری ہے ریت دی اصلوں
بھور کھنڈایا جھکڑاں لپ لپ

ڈول کنیاں نہ ساہیاں کندھاں
عمداں لنگھیاں مٹی تھپ تھپ

رہ گئی شام میٹھے گھر ویہڑے
آئی کندھاں کوٹھے ٹپ ٹپ

کیڑھی کھڑے توں پیر بچاواں
آسن دنیا ساری سب سب

پت بھڑتوں ہن انڈی و پہلی
میں پھلاں دا ازلی ہیلی

ہیرٹھاوہل ہے پیار توں خالی
مل نیٹس اوں دا بھٹنی دھیلی

سب کوں روزی تُل تُل ملدی
سائک سائک پھیلی پھیلی

پکھی وی پر مار نہ سگے
ہن دی اچھی بند سویلی

ٹپے ٹپے ہسا منظر
پکھے پھیرو اگے لیلی

سیر ویسی یا کندی مہی
چڑھدے دریا ہیری مھیلی

تھلاں نال ہے آپنی یاری
ہن احسن دا اللہ ہیلی

پئے گھل چہتر دے خوشبو والے بھولے ہن
یاداں دے کھی ہار اڈاری پو لے ہن

کیں سپڑیں وانگوں زکفاں دے دٹ کھولے ہن
پئے چن تے رات وچالے منڈرے رو لے ہن

پس حدوں پار ہے تیدڑے ڈترے پھال دمی
تن لیر ویر تال دمی بگدے تھولے ہن

پنٹاں تے روندیاں اکھیاں دا ڈکھ مکد انیس
کیا خوشیاں جیں دے وچ پردیساں ڈھولے ہن

وچ دل دے تھلڑے ریت لوہوں پئی اڈدی ہے
رٹ چہتر آئی مھل مھل بدلے چولے ہن

وچ کنڈیاں رل مل پھلاں ٹور بنائی ہے
ع بھولے مکھڑے کڈاں دل دے بھولے ہن

ہیں سچاں کوں ہسے سکہے
اول گئے وچ گلیاں وکدے

وکرے وکھرے رتے ساڑے
ڈول پاندھی ہاں منزل پکدے

موجاں چٹ چٹ دلڑی ٹھارن
جاں کندھی تے اونال لکھدے

جکھڑاں نال ہے یاری آئی
ٹپے مھتل وچ کڈاں ٹکدے

بھاوے رت ساون دی، بھاویں
کچے گھر ہن ساڑے بھکدے

جند ہے، بیویں ہاں پلوڑے
نال کوئی ٹہاں تے لکھدے

اچ و پنچٹاں ہے کل و پنچٹاں ہے
مٹی مٹی وچ رل و پنچٹاں ہے

سہرگی پی ڈکھالی ڈیوے
رات کول اوڑک ڈھل و پنچٹاں ہے

عشق ہے بلدی بھا دا لنبہ
سہر و پنچٹاں ہے بل و پنچٹاں ہے

وین اُلا نہ مویاں اُتے !
ہر آندے کول ول و پنچٹاں ہے

مختل دی تس نہ مکیاں مکے
بدلاں ووس کے ول و پنچٹاں ہے

پھیاں کول و کون ڈسا وے
آندیاں رتاں ول و پنچٹاں ہے

دھپاں کھا گئی اچی سوہلی !
کچیاں کس دھاں گل و پنچٹاں ہے

چن چٹی صُورت بھلڑی بھلڑی
بے وس دے وس جنڈڑی بھلڑی

وکھری ذات نہ وکھرے چنتے
جنڈ پڑواں دی رلڑی رلڑی

وچ ہنجواں دے مٹھل مٹھل آوے
سانول تیہڑی یاد اولڑی

عشق دے ویہڑے سوچ کے آویں
اتھ منصور دی لاه گہی کھلڑی

گھن کے آوے پیڑ پرائی
رُت کوئی نہ کلہڑی کلہڑی

ہکا کوک سینوے حسین
ٹوبھے ٹوبھے تھلڑی تھلڑی

ہجر ال دا جن چڑھیا ٹوبھے سک گئے ہن
کیڑھا موسم اڑیا ٹوبھے سک گئے ہن

اکھیاں دے پائی توں پلج نبھامی پڑھی
بدلاں توں دل سڑیا ٹوبھے سک گئے ہن

کیڑھا ڈیوے آس دلا سے ڈکھیاں کوس
کنڈھ بن کے جگ کھڑیا ٹوبھے سک گئے ہن

ڈیہنہ سارے تے دوزخ بن کے رات آوے
ڈکھ سوچاں وچ وڑیا ٹوبھے سک گئے ہن

ٹیک می پڑھی، توں دل کملے دا محرم ہیں
خیر ہووی او گھڑیا ٹوبھے سک گئے ہن

ہن تال یار دا بلٹا اوکھسا لگدا ہے
تن من میڈا سٹریا ٹو بھے سک گئے ہن

کیڑھا وس ہے میڈا مہنیہ تے بدلاں تے
نال میڈے او لڑیا ٹو بھے سک گئے ہن

گلیاں گلیاں ڈیکھال یار سانو لڑے کوں
چیرا سولی چڑھیا ٹو بھے سک گئے ہن

یاداں خواب تے لارے ونڈے
کوڑے، یار سہارے ونڈے

کیڑھی راہ کنڈیاں توں خالی
رُت ویندی ڈکھ سارے ونڈے

جھکڑاں دی منہ زوری کیتے
مہینہ دھرتی تے گلے ونڈے

کالی رات وچھوڑاں آلی
نت پسلی تے تارے ونڈے

آپٹاں اگوں پھول کے ڈکھڑے
بھار عمر دے بھارے ونڈے

کنڈھی داتن لیراں لیراں
پرٹھہراں دریا دھارے ونڈے

جو بن دی جاگیں جیاتی
او جیوں دے وارے ونڈے

پھیر دا ہتھ کھٹا کھٹا
ناز سچن دے سارے ونڈے

آحن خوب شکاری پھٹا
جیر پھٹا پکھی مارے ونڈے

عِڈ پِہنہ بھاوے تے نالے رات بھاوے
تِڈے چیتے، تِڈی گِل بات بھاوے

اونویں تاں چھاں تے وی دل سوڑا پووے
تِڈے کجھے دی کالی رات بھاوے

اُچارے باغ بھاویں ڈھاوے کئدھاں
جو توں ہوویں تاں مہینہ برسات بھاوے

او اکھ چنگی جیڑھی مکھڑے توں واری
جو ناں چاوے تِڈا، او وات بھاوے

سوٹھ پے منظر ال دا چن دا چانن
زمیں کول آسماں دی ڈات بھاوے

اڈاوے دُور تئیں جو نال آپنے
ہوا دی پکھیاں کول ذات بھاوے

لنگھیں کولوں جو توں ہنس کھل کے احسن
کرم تِڈے دی عِ سوغات بھاوے

بڈل آئے کالے پتے^ط
کنبدے، ہن کٹکاں دے سٹے

ڈیکھ ہوا دیاں بے ویاں کول
پتہ پتہ سینہ پتے^ط

کیوں تیدھی آواز کول لوہندا
گھر جو ہوندے سا پتے^ط

جکھڑاں تھل وچ زور ونجایا
سسی دا ہک نقش نہ مٹے^ط

ڈھوک پیل دے پینڈے کرساں
بھایں ساہ وچ سینے پھٹے^ط

پھللاں دارنگ نکھرا نکھرا
سولج مارے دھپ دے چھٹے

تیں توں سوہنٹا کون پیا ہے
لوک میں ساکے جگ دے ڈمھے

ڈو جھال دے مونڈھاں تے آسن
اُپے تھئے ہن کتنے گھٹے

دل دا زور ڈکھاوٹ کیتے دریا رستہ بدلے
وستی شہر مٹاوٹ کیتے دریا رستہ بدلے

پنڈ چا کے موجاں دی سرتے مار کے پنڈے آیا
منزل دی راہ پاوٹ کیتے دریا رستہ بدلے

لبھداں لبھداں روہ جنگل توں وچ وستی دے آیا
ہیویں یار منساوٹ کیتے دریا رستہ بدلے

دھرتی دے سینے تے بارش زخماں دی کر ڈیوے
ظلم دا زور ڈساوٹ کیتے دریا رستہ بدلے

سر مریندا، جھگب اڈیندا کلاں وانگوں بھجھے
دل دا بھار لہاوٹ کیتے دریا رستہ بدلے

شوق سفردا جہداں لاء دا وچ ساہواں دے پلیا
پنڈے ہور ودھاوٹ کیتے دریا رستہ بدلے

وچ سمندر رل مل آسن تل نہ راہوے اصلوں
دیلا وقت لنگھاوٹ کیتے دریا رستہ بدلے

دیرہ یار دا ڈسے پاروں
کیویں راہواں بھٹا رواروں

سنگتی سالتھی چھوڑ گئے ہن
واندے تھے ہاں باغ بہاروں

اکھیاں دے بہک رنگلے منظر
ان سوا کیتا گھر پاروں

درد جو ملیا سب کجھ رُلیا
گئے کچلوں تے ہار سنگھاروں

جو بھٹ لنگھیا نال سچن دے
اوں تے جندڑی دم دم واروں

گر لاوے دل درداں مارا
کونج نہ شالا نکھرے ڈاروں

عم لنگھیسوں احسن کیویں
بھٹ نہ سانول باجھ گزاروں

اکھ دا اشارا تھیوے
دل بے نہارا تھیوے

ویڑھا ہے رات کالی
بنج، بنج تارا تھیوے

توں سا منے جو ہوویں
دریا کنارا تھیوے

پت جھٹ دا ویندا موسم
دم دا سہارا تھیوے

فرقت داروگ بھیرا
کوئی نہ چارا تھیوے

ہک بھٹ وی پا بھرتیڈے
اوکھا گزارا تھیوے

ہر ہول — ہول مٹھرا
احسن گوں پیارا تھیوے

دُھپ تے لو دا قافلہ ہے سنگتو
تھل دا ان ٹک سلسلہ ہے سنگتو

لج پلیسی کے تےئیں ویہلی ہوا
ع جیاتی بلبلہ ہے سنگتو

ہے طلب سچی، زمیں، آسمان دا
ڈوں پلاننگاں فاصلہ ہے سنگتو

خواہشاں، منزل طلب، چھڑ واگیاں
ساہ دا نکوال سلسلہ ہے سنگتو

سختیاں رتاں دیاں جی جان تے
ع زمیں دا حوصلہ ہے سنگتو

چھیڑھا آیا راہبہراں دی ویڑھ وچ
لٹ گیا اوقاف لہ ہے سنگتیو

لکھ و لا کے، منک زلاں دی راہ دے
شوق دا بہول جو وصلہ ہے سنگتیو

سمرتے پگ ہے جکھڑاں دا زور ہے
ڈھیر اوکھا مرحلہ ہے سنگتیو،

پل ہے یا ڈول پل جیساتی
ساہواں دی ہک پھل جیساتی

ورہیاں دا اسباب ہے چوکھا
اچ ہے یا ہے کل جیساتی

دھپ تے نالے جکھڑ پھولے
باہ سچن دے نقل جیساتی

جیرٹھے پاسے اوٹھ پووے
اوں راہ تے پئی چل جیساتی

ساہواں دے وس پھوڑ گیا ہے
موت دا پوہا مل جیساتی

کل دی تا نگ سے کوڑ بتوڑی
رات رات دی گل جیاتی

دُنیا اوڑک بھوک فنا ہے
نال سچن دے رل جیاتی

پاہجوں دلبر خوشیاں مکیاں
بٹیا کوڑا پھل جیاتی

آیا میڈے پو ہے احسن
موڑ مہاراں ول جیاتی

خواب ہن مٹھڑیاں رتاں آئے
کر گئے دل دامن ڈرا حالے

کیوں یار نہ کھڑا ڈیکھیاں
کندھ ہنجاں دی کھلی وچالے

مہل پیلے سر لوں دے کھلے
کیں چا دھپ وچ ڈیوے پالے

ہک بھٹ دی کلہڑا نہ چھوڑن
آسے پاسے ڈکھ سپالے

کجھ ہن اکھیاں انھیاں انھیاں
کجھ آئے کالے کالے

گھردیاں کندھال کھاون آسن
لوکاں سارے خواب اُدھالے

بھٹ کٹن یار پیارا ڈے سے
اوندے بعد اندھارا ڈے سے

نظراں پار تھیال آسمانوں
دوروں عشق خسارا ڈے سے

آوے گھن کے چانٹ دل دا
جو پھلے تے تارا ڈے سے

پر واناں دا نور پنھورے
تاں ڈیوا۔ چن تارا ڈے سے

پوہے اوندے ملھ ملھ باہون
کیڑھا بازی ہارا ڈے سے

پت بھڑ دی سلطانی اندر
چیر دل کوں لارا ڈے سے

اکھیال دے آسمان اُتے
چن بھراں دا بھارا ڈے سے

ٹرداں ٹرداں لو کو سا ہواں مکیاں ہن
شوق دیاں عکڈاں راہواں مکیاں ہن

رکھ وی دھپ وچ بھانبرٹن کے پلدے ہن
نکھڑے یارتاں ٹھڈیاں چھاواں مکیاں ہن

ہرن چندورہے سڈاں ہتھ نہ آندا ہے
کر کر لمبیاں تھک تھک بانہواں مکیاں ہن

اڈ و سچ، پول ناں، کیوں دلڑی ترساندا ہیں
تانگاں یار ملن دیاں کاواں مکیاں ہن

کیڑھی منزل غم دے قہر دی آئی ہے
اکھ چوں ہنجاں لب تے ہاواں مکیاں ہن

تھئے پر دلیسی ہیندے ٹوٹے دل والے
رورو او پتتاں تے ماواں مکیاں ہن

بیون تے جنڑی توں لو کو کیا گھنساں
باہول یار دے آسن چاہواں مکیاں ہن

جیون پاجھوں سچٹاں اوکھا
ہکے ڈھول دا وچٹاں اوکھا

ساون بدھوں کنگلے کنگلے
تن دھرتی دا کچٹاں اوکھا

بوٹے پٹن، باغ اچٹاں
تھل جکھڑاں دا رچٹاں اوکھا

سنگھسی نال حیاتی تیڈے
روہ ہاں، جھاتوں بھٹاں اوکھا

لاء ڈے کے پیاں دھپاں آون
رکھ ہاں پڑتوں بھٹاں اوکھا

ٹولے ٹولے کھنڈے پٹولے
جھڑ بدلاں دا گچٹاں اوکھا

مجبوری دے پنجے اندر
قیدی چھدا گچٹاں اوکھا

ڈیپہنہ تھیوے بھاویں رات ہووے
پس سچٹاں دی گل بات ہووے

مکھ تپڈا ہووے، اکھ میسڈی
گل ساڈی غیر داوات ہووے

کجھ ہووے، ہووے نہ ہووے
پک تپڈی میسڈی ذات ہووے

سنج ڈھاوے، ڈھاوے نہ ڈھاوے
عجب زباں دی اوقات ہووے

کجھ رات دا منظر ترپ ونجے
دھرتی تے چن دی ڈات ہووے

مٹھ مٹی تے ہک سکا مھپل
ظالم دے نال سوغات ہووے

کندھ ترپ کے، جبر و پھوڑاں دی
ڈکھ اتھن جکھڑاں داوات ہووے

کر کڈھیں نہ مہل کے وی آسرا درختاں دا
پھیراں پچھاواں ہے بے وفا درختاں دا

نال نال یاری دے دُشمنی وی چو کھی ہے
جھالاء دا سانگا ہے دُھپ ہوا درختاں دا

پتیراں دا دیرہ ہے جھٹ دا بھاویں ڈول جھٹ دا
حال تھیندا ویندا ہے اوپرا درختاں دا

کر دے، سُر دے پتراں دا ڈیکھدے تماشہ ہن
وانگ ہے سمندراں دے سوصلہ درختاں دا

ہاڑ ہاڑ دُھپاں دا تن تے ظلم ساہندے ہن
کجھتاں وانگ پھیاں دے ڈکھ وندا درختاں دا

کونج نمسانی دلڑی وانگے
لیکھاں وچ عمراں دی تانگے

پھاں وی ہیٹھ درختاں چھپ گئی
سورج دے ہتھ دھپ دی ڈانگے

جگراتے مکھ اکھیاں پیٹھے
خواباں نال میں جوڑے سانگے

گھل گھل کے چن لاشہ بنیا
تانگاں دا زہریلا نانگے

صبح سُخوری روندیاں ٹر گئی
پھل پھل کول ڈے، غم دے دانگے

پیار نہ ہیڑھے دل وچ احسن
اوجھاتے اصلوں پھانگے

ہر کس اگے عیب تمامی پھول گیا ہے
یار ہے میڈا پاہ کے میڈے کول گیا ہے

سوئی کھادے بوہے سارے ڈھاندے راہن
زنگ دے مارے جنڈے کیڑھا کھول گیا ہے

ہن آیا تاں دلٹا اول کن اوکھا ہو سی
اکھیاں دے وچ پیار میڈے کول تول گیا ہے

کون ہا ساری رات خدا دی ہک ہک رنا
پتراں اتے موتی کیڑھا رول گیا ہے

پینگھاں چٹھیاں اسماناں تے چارے پاسے
مٹھڑے مٹھڑے بول پنڈرا بول گیا ہے

ایں تول ودھ کے احسن ظلم نہ ہو سی کوئی
رونداں چھوڑ کے دیس پرانے ڈھول گیا ہے

وعداں والیاں لنگھیاں شاماں
دَت وی ڈیوے ہاں کے باہواں

دل نرہیا ساناں سوہنے !
نچی جی ہک گل نہ سہواں !

شام تھی دل سوڑا پووے
کیویں ساری رات لنگھانواں

آپو آپ دھڑاپی اتھے
کیوں نہ اپنا مہبار میں چاواں

تانگاں دا غم ڈیون آیا
پھوڑ پنھیہرا، اڈ ونج کانواں

بدلاں تے الزام نہ آوے
آپ میں کچے کوٹھے ڈھانواں

آویر ٹھاپت بھڑ دے چنتاں
وَت وی آسن بوٹے لاواں

ڈنگ پڑنگے رستے پٹھیاں راہواں ہن
منزل اوکھی جھٹ ڈوں جھٹ دیاں ساہواں ہن

اکھ بھر ڈیکھاں پنکھر پنکھر تھی ونجے
ہیویں کولے تن تے بھارنگا ہواں ہن

کیڑھے موسم پاندھی تے بھائے تھی پئے
کیویں ڈھوڑو ڈھوڑ تھیاں کل راہواں ہن

کیڑھی محبُوری دا ظلم عرسا ہندے پئے ہن
کیوں لوکاں دے ہونٹھاں اتے باواں ہن

چار چدھاروں تتیاں رتاں آویرٹھاہے
آپسلی دیاں اتھن سکدیاں چھاواں ہن

اُبھے لے چٹھیاں ہاٹاں
دل دا دریا مارے مٹھاٹھاں

زلفاں چوں پیا مکھڑا چکے
بدل آون مار کھٹاٹھاں

یاد آویں تاں، اکھیاں اندر
ست سمندر مارن مٹھاٹھاں

رُپ کول ہور ودھاون پیاں
چولے تے ست رنگیاں پھاٹھاں

پلکاں کول ول ول چھپکاوے
شکرا جیویں مارے جھاٹھاں

مھلاں دی تقصیر نہ کوئی
جگھڑول ول مارن چاٹھاں

یاد آوے آسن دیوانہ
کونج دیاں سُن سُن کر لاٹھاں

بسجھے موسم سفر وچ نال میڈے
ڈسن منظر وٹا کے حال میڈے

سفر منزل دا، بیون دا بہانہ
علا بے راستے لچپال میڈے

تیں چانٹ کر گھدا، تارے جگا کے
نی کالی رات ڈیوے پال میڈے

ڈیواون یاد سچٹاں دے کرم دی
عسارے زخم ہن لچپال میڈے

مقدر بن گئے اکھیاں دے ساوٹ
ہوا بن کے ع بدل ٹال میڈے

سفر دھپال دا ہووے بھانویں احسن
نہ چھاں دی لوڑے توں نال میڈے

ہنچ ہنچ دا ہم بار پرویا
دلبر کوں کنج بھیچاں ڈھویا

اچ ول تیدھی یاد آئی ہے
اچ دی ہاں میں پک پک رویا

تیغ ادا دی کجھ نہ ڈیکھے
کون پھوڑا کیرٹھ سا مویا

کنٹریاں تاں ہن کھیڈن آئیاں
ساری رات ہے کوکھٹا چویا

آپٹاں دے ہتھ ڈیکھ کے فوٹس
موم چیا دل بنٹیا لویا

اوکھساں نال ملاپ ڈسیندا
بھاتے ڈدھ بٹن دا ہے کھویا

بے وس ڈھول و سا کے میکوں
نظمساں نال ہے آحن کوہیا

پاٹنی پاٹنی اکھیاں نالے جھولی پاٹنی پاٹنی
درداں، ماہواں، ہنجواں دی ہے بولی پاٹنی پاٹنی

ساوٹن مانہہ دے موسم وانگوں جل تھل منظر منظر
ٹکھڑن ویلے اکھ دی تاکی کھولی، پاٹنی پاٹنی

پیراں توں ہک پھویا رت دانٹاں نال نہ ملیا
کنڈرا کنڈرا پاٹنی پاٹنی پوہلی پاٹنی پاٹنی

لفظاں دی اصلیت آلی رہ گئی جھولی خالی
اکھیاں چاں چاں دل دی حالت پھولی پاٹنی پاٹنی

تارے جیویں راتاں اندر ٹم ٹم ٹم ٹم چمکن
وسدے مہینہ وچ زلف ہو دلسر کھولی پاٹنی پاٹنی

ڈول ڈولیوے اکھ دریا اندر رات ڈپنیاں ہن بلدے
سار عشق دے آپنی منزل گولی پاٹنی پاٹنی

آسن عاشق اپنے آپ توں بے چیتے تھی ویندے
کڈاں باکر بل والاں دی بولی پاٹنی پاٹنی

ہمتھ نماشاں چن دا پیالا
ویلا ہے مل باہون آلا

اوکھاں نال بہاراں آئیاں
آون آے وُت چاٹالا

سوہنی دا تل مان نہ رکھیا
واہنہ دریا تھیا اُپاہلا

دل دا بوجھ سب توں وکھرا
نہ کُندی، نہ ہڑکا تالا

تاراں لیر کتیراں کیستا
رات دا پانا کالا کالا

جکھڑ جھولے بنے پتنگے
چال جذباں دا ڈیوا پالا

اُجڑے باغ دلال دے آسن
چیتربن کے آویں شالا

منناں، ترے مول نہ منے
آساں دے لڑھ گئے ہن بنے

ہن وی پیار دی خوشبو گھلے
دریا دریا دے دے دے

وستی شہر نہ جنگل پسن
عشق دے مارے انہے انہے

رات، بجدی بھانبر بھانبر
سیکے ساڑے پالے بھنے

دل آلاں کو رتاں مارن
پا کے چولے ون پونے

ست سمندر مٹھل مٹھل مٹھل
دنیا بیٹھی متھ بھنے

آمن دنیا پسی آکھے
ہن ڈاڈھاں دے ڈنگے بنے

بہوں نین سچن دے دے تیکھے
دل ڈیکھن ہا بھ نہ تیکھے

وچ شہراں دے ہر آیا
مھتل گھٹ پانی کوں سکھے

تھئے شہر دے لوکاں وانگوں
کل رنگ پھلاں دے پھکھے

کنخ مان کرے یوسف وی
بن مسل بزاراں روکے

ہے عشق کمایا عمراں
ہک الف نہ مولوں سکھے

بہوں اچے لوک ڈھٹھو سے
پر اسماناں توں بھکھے

احسن دا شوق وی ڈیکھو
ہک ناں پانی تے تیکھے

میڈا پاڑا مول نہ کچے
خوشبو نال ہوادے بھجے

مٹھی نال میں کھیڈن آلا
چن تاراں دے نال اوپے

اوبھیوں ہر نہہا مول آیا
لمیوں کالی بدلی بگے !

شرٹا پار پی کراوے
دھپ دھپ اتھے دھولک وچے

کھا گئی کچے گھر دیاں پھتاں
سوئی کتھے رھیال رہے

جھڑ کوں جکھڑ نال پھر اون
اسماناں کوں کیرٹھا کچے

بھتیال نماشاں بل پئے ڈیوے
احسن کیوں نیں آیا ہے

پیار دے سوہنے رنگ وچ رنگی بیٹھی آں!
لکھ وی کھلی آکھو چنگی بیٹھی آں!

مہنے، چنتے، چیتے ڈکھ وں اقاں دے
چھوڑ کے سارے سامتی سنگی بیٹھی آں!

آوے یا نہ آوے اوندی مرضی ہے
کر کے ہار سنگھارتے کنگھی بیٹھی آں!

ہن وی اوندی صورت من وچ وسدی ہے
ہن وی پیار دی لوکو ڈنگی بیٹھی آں!

ہور ڈسو ڈکھ کیرھا میکوں ملنا ہے
بحر دیاں را ہواں توں سنگھی بیٹھی آں!

ٹرن دا ویلا آیا شالا بھسل آوے
موت کو لوں کچھ ساہواں منگی بیٹھی آں!

متاں جاگن موسم ڈھول دے آون دے
اس دیاں راہواں تے چنگی بیٹھی آں!

آا حسن دے سترے لیکھ جگاؤن آ
نال حیا تے تپڑے ونجی بیٹھی آں!

جینداں جی مل مہا نہ پوون
ڈکھیاں دے سکھ راہ نہ پوون

چن مکھڑے کو ڈیکھ کے تائے
اسماناں تول لاہ نہ پوون

سوچ سمجھ کے چھاں تے ہاہویں
کھا دیاں کندھاں ڈھانہ پوون

ڈک ہنجواں کوں بلس کلی
سکے مچل وچ ساہ نہ پوون

ڈیکھ کے جھا گھر پار بناویں
سکے دریا واہ نہ پوون

باجھ تپڑے ڈکھ چھیتے کھاون
نال میٹڑے ٹک نہ پوون

ڈپوا اتھن سانجھ کے پالیں
جکھڑ بھولے آنہ پوون

دیکھ کے کلال دے گھر دانے
بکھے مرگئے لوک سیاٹے

میسکوں مار مکاؤن آلا!
نال خوشی دے عمداں مانے

پاکے میں بوڑے کول ہیرمی
تر گئے سارے پار مہانے

کھنڈ گئے وٹے بدلاں انگوں
سنگتی سائمتی یار پرانے

منزل تیس نہ اپڑا کوئی
جھک اچ راہ داکیرھا جانے

کنڈڑاں دی لچپالی کیتے
درتے آئے پیدوں دانے

دل دی میل دا کج نہ کوئی
نت نت آسن بدلے پانے

جیون توں بہوں اکیب لوکو
بھنگداں بھنگداں تھکیا لوکو

بدلاں ہور قیامت ڈھائی
ہنہجوال کوں بہوں ڈکیا لوکو

آون آلا مول نہ آیا
کندھاں چڑھ چڑھ تکیا لوکو

فصلاں بھار امانت سانہا
دانہ دانہ پکیا لوکو

دید نہ کیتی سچناں، وت وی
زہرونا دا چکھیا لوکو

تائنگاں دے بوچھن تے احسن
ہے اکھیاں کوں ٹکیا لوکو

رانجھساتے مہینوالِ فسانہ، سوہٹی ہیر خیالی ہے
دریاواں دے پانی اُتے ہر تصویر خیالی ہے

ہجرت دا غم روزِ ازل توں ساہواں دے وچ پلایا ہے
دلبر دی فرقت وچ کھادا ہر بہک تیر خیالی ہے

بہک جے لوک تے بہک جے مکھڑے، ہکو جے پھانوس ہن
خوشیاں ہن کوہِ ستافن پریاں ہر دلگیر خیالی ہے

مٹی دے کلبوتِ عریح سارا زور ہے منگیاں ساہواں دا
نیکا وڈا، شاہ منگتاتے چور وزیر خیالی ہے

روپ دی چھک و دھاوٹن کیتے قدرت واہ کم کیتا ہے
پھل جڑیاں پتیاں داناں ہے پھٹتے چیر خیالی ہے

چن مکھڑاتے تارا اکھیاں پیگھ بدن ہے رنگاں دی
ہیں دے نال دا ہور نہ کوئی او تصویر خیالی ہے

رو رو حال سٹاون آئے
موسم درد جگاؤن آئے

ڈیکھ کے میڈے کوٹھے ڈھانکے
بدل زور ڈکھاؤن آئے

پسلی تے ہنجواں دے ٹوے
بھار غمساں دالاہون آئے

جکھڑاں دی منہ زوری چوکھی
مٹی سہر وچ پاؤن آئے

کالے ہتھ ساؤن دے سوہنے
پوٹے جھا جھا لاؤن آئے

تاراں توں دل صدقے تھیوے
سارے درد ونداؤن آئے

اکھیاں دے وت موسم بدلے
او نہ آیا ہساؤن آئے

ہر دلڑی دی تقدریڑ سے
وَت عشق ہر اک دا پیرِ ڈے

وَت پیراں تن کو آویڑھن
وَت اکھ دا چلدا تیرِ ڈے

وَت پھیر و حشت گھن آوے
وَت جھولی لیراں لیرِ ڈے

وَت رات ہے ویہلی ڈکھاں توں
ہر تارا پھٹتے چیرِ ڈے

میں چھاں ہاں کھا دیاں کندھاں دی
وَت دُھپ دا ظالم تیرِ ڈے

وَت پینگھ چرٹھی اسماناں تے
ہتھ لے وس دے شمشیرِ ڈے

وَت جیون ٹ مرٹ و پار تھیا
وَت کھیریاں دے گھر ہیر پڑے

وَت سَھدا سَنجھا ساون ہے
وَت اکھ پئی نیر و نیر پڑے

گھنڈ کھوے ویلا یاداں دا
وَت آسن بہوں دیکر پڑے

پگوت

روندیاں اکھیاں کوں عجل سمجھا چھوڑو سچناں نیس آونائساں پوہے ولا چھوڑو

راہ نپ کے ڈیہنہ رات لنگھاواں

پوہے ملکھ ملکھ تھک تھک باہواں

حال و نجاواں

ڈکھڑو! تانگاں دے مسکوں مارمکا چھوڑو

دل چا یاداں جھاتی پائی

ہنہو آں باواں دی رت آئی

جند کر لائی

سینگھیو! سچناں کوں میڈا حال ڈسا چھوڑو

آئے دل کوں اوکھے گھیڑے

رات انھارا بڑ بڑ ویرے

یار پریرے

تارو! ڈکھیاں دا کجھ درد وندا چھوڑو

سوچاں دا میں ہار پرو واں
سچٹاں دے مکھڑے کوں لو ہواں!
ہک ہک لوواں
خوابو! ڈھولن ڈی تصویر ڈکھسا چھوڑو

ویلے آئے درد ملن دے
کیڑھا جیوے پا جھ سچن دے
پیار کرن دے
لو کو! جڈڑی داتاں کفن بٹا چھوڑو

جکھڑ جھولاں پیر کرائے
سچٹاں کٹن میں جھولی پائے

رتڑے رتڑے پیلے پیلے
مٹھڑے مٹھڑے رس رس پیلے
پلکاں نال میں چٹن چٹن چائے
جکھڑ جھولاں پیر کرائے

ہتھاں پیراں کندے پڑ گئے
نیر نیناں چوں ہسداں کڑھ گئے
شوتال ساے درد مکائے
جکھڑ جھولاں پیر کرائے

سینگھیاں سکھیاں ول ول آون
مہنٹے ڈیون تے سمجھاون
کیس نہ میڈے درد ونڈائے
جکھڑ جھولاں پیر کرائے

پیریں سانول روز جھڑا نواں
چٹن چٹن ہیریں ہیکل پاواں
ملن دے سوہنے ویلے آئے
جکھڑ جھولاں ہیر کرائے

رونداں روندیاں شام تھئی
کلی چند بدنام تھئی
آپناں غنیاں نین وٹائے
جکھڑ جھولاں ہیر کرائے

ہیرے ساکے مک مک وین
لغراں پتر سک سک وین
جڈاں بہاراں پھیتے چائے

جکھڑ جھولاں ہیر کرائے
سچٹاں کن میں جھولی پائے

آنولا کیوں دُور ہیں کیرھی گھوں مجبور ہیں
شہ ما گئیں ، گھبرا گئیں
توں خوف کیرٹھا کھا گئیں
ہتھ رکھ کے دل تے پاہ گئیں
زخماں توں مہساویں چور ہیں
جلوہ ڈکھسا دلدار ڈے
مکھڑے دا توں دیدار ڈے
لکھ واریا ہک وار ڈے
لکھا ہیں بہوں مغرور ہیں
ہک جان ہے ہک آرزو
میں سامنے تو رو برو
وکھرانہ میں وکھرانہ تو
میں نور ، تو پر نور ہیں
ساون تو ، وسدی پھور میں
جنگل تو ہیں ، ہاں مور میں
ناں ہور تو ناناں ہور میں
ہوٹا ہاں میں ، تو پور ہیں

میں مھپل ہاں توں گلزار ہیں
در میں ہاں توں دربار ہیں
دلڑی میں ، توں دلدار ہیں
جنت ہاں میں توں حور ہیں

جند جان دی جاگیر ہیں
خواباں دی توں تعبیر ہیں
توں حسن دی تصویر ہیں
ہر حال وچ منظور ہیں

وچ دل دے تے تہا پیار ہے
عمران دا ہیلی یار ہے
میڈے گلے دا بار ہے
آساں دا بلدا طور ہیں

وچ دھپ دے گھاٹا بوڑھ ہیں
توں پاندھیساں دی لوڑ ہیں
خس لوڑ دی نہ مھوڑ ہیں !

سختیا وڈا مشہور ہیں

آڈھول سوہٹا بل پوداں
وکھرانہ رہ ، تھئی ہک ونجاں
دل نال چا دل کول رلاں

پردال دے وچ مستور ہیں

کالیا بدلاوے کیرھی کنٹ من لانیء
وسرے ڈھولن دی تیں یاد جگانیء

نہ وس بدلاوے پر نالے واہ پوسن
پیارے موئیاں کوں کڈال سکھ دے ساہ پوسن

بس کر بدلاوے گھر ویہڑے بھر گئے ہن
کفن پوا چھوڑیں، اچ کملے مر گئے ہن

کھنڈ ونج بدلاوے کیرھی پھاں تیں کیتی ہے
موسم ہجراں دے رت جگر دی پیتی ہے

گھاٹیا بدلاوے راہ ڈک نہ چانڈ دا
درد جگا چھوڑئی بے قدے ڈھولن دا

راہ ڈے بدلاوے ڈھگ تھیا انھا ہے
قسم چو ا بھاویں مہیکوں دلبر پیار ہے

ٹڑ دیا بدلاوے کیرھے پاسوں آیا ہیں
ڈھول کوں آکھیں کیوں تھیا غیبر پر آیا ہیں

کالیا بدلاوے نہ مار توں چمکارے
دلبر سوہنے تے پیا آسن جنڈ وارے

مہینہ کیتے ٹوبھے تار آول وطنان نوں
 آہیں کملی دیا یار آول وطنان نوں
 گھڑا چاواں رو رو باہواں
 ٹوبھے دے پھیرے پاواں
 ہک بھٹ نہ لنگھے دلدار آول وطنان نوں
 میسکوں درد جدائی کھاوے
 دل چین نہ بھٹ دا پاوے
 بھتیاں جیون توں لاچار آول وطنان نوں
 خوشیاں دے آئے ویلے
 کریاں تے پک گئے ڈیلے
 ہر پاسے ڈیکھ بہار آول وطنان نوں
 گھر پار میں پھوڑو سارا
 جگ بھلیا سار پُسارا
 اکھ رووے زار و زار آول وطنان نوں

ہتھال مہندی نیت نیت لاواں
اکھیاں وچ کچلا پاواں
کراں سوہنا ہار سنگھار آول وطنان نوں
درگا ہواں تے ڈیوے پالے
رب درد اندھارے ٹالے
آئی اوکھاں نال بہار آول وطنان نوں

نال پیراں دے پیریاں لہڑیاں ڈھول آون ڈیاں آساں وڈیاں

ویلے دے ہن رنگ پھرے ہن

رتے، پیلے پیر کرے ہن

پیر چڑن کٹن، سینگھیاں سڈیاں

ڈھول آون ڈیاں آساں وڈیاں

پردیساں توں گھس آون دا

ویلا آیا مل باہون دا!

رب آگے میں جھولیاں اڈیاں

ڈھول آون ڈیاں آساں وڈیاں

پلکاں نال پہاری ڈیساں

کنڈڑے، پتر چن چن چھیاں

کرساں ڈھولا چھاواں مھڈیاں

ڈھول آون ڈیاں آساں وڈیاں

پڑھ پڑھ ہیرتے کندے پڑ گئے
ہنجاں دے ہن دریا ٹھہ گئے
تیا پنڈا، ڈکھن ہڈیاں
ڈھول آون دیاں آساں وڈیاں
اڈ اڈ چڑیاں شور مچایا
رو رو دلڑی حال ونجایا
آویں تاں ع ممکن تہڈیاں!
ڈھول آون دیاں آساں وڈیاں

یاد ہم او میسکوں سارے یاد ہن
نال تیڈے ڈیہنہ گزارے یاد ہن

ٹہین ٹتے پھیاں دا اڈا اڈ پوٹ
موتیے دا سانولا گھنڈ کھولنا
دن پونے کل نظرے یاد ہن

رات ڈیہنہ رستاں کوکھ ملھ باھوٹنا
جھاتیاں کندھاں توں چرھ چرھ پاوٹنا
تیڈے وعدے تیڈے لارے یاد ہن

نال رل مل کھیڈناتے گاوٹنا
پیر چن چن پیریاں دے کھاوٹنا
جو زمانے تیں وسارے یاد ہن

آس دی راہ تے اندھاری گھل گئی
تیڈے پچھے ء حیاتی رُل گئی
کیا تیکوں درداں دے مارے یاد ہن؟

یاد ہم او میسکوں سارے یاد ہن
نال تیڈے ڈیہنہ گزارے یاد ہن

مٹھڑی مٹھڑی و سسے پھور دل ملنے کول لاوے زور
انگ انگ چول پیاں خوشیاں و سن
اکھیاں ڈسن ہا سے ڈسن
کول چھپاوے دل دا پھور دل ملنے کول لاوے زور
ہسداں ہسداں نظر چو پائے
وار نہ اول دا کوئی سا ہوے
مکے جند دا سارا زور دل ملنے کول لاوے زور
سوچاں تے خواہاں وچ آوے
ہر دم میٹھے کولوں پا ہوے
پا جھ نہ اونڈے بھاڑے ہور دل ملنے کول لاوے زور
او آوے تال چانن مھیبوے
خوشبوواں دا آون مھیبوے
چار چدھاروں نچن مور دل ملنے کول لاوے زور

وسدی رُت پئی کھڑ کھڑ ہے
یاد سچن دی نیندر کھسے
آس دے پکھیاں پایا شور دل ملنے کول لاوے زور
سوہنے دی ہر گل نرالی
دار نہ اصلوں ونجے خالی
نیت ترپاوے سوہٹی ٹور دل ملنے کول لاوے زور
من گھن مننتاں آوے سانول
بک جھٹ چر نہ لاوے سانول
توں ڈاڈھساتے میں کمزور دل ملنے کول لاوے زور

میں بجز وچھوڑے کٹھی وے ماہی گھن آ لمبی چھٹی وے

تیدھی صورت کوں جند لو ہندی ہے

اکھ رو رو کے رت چو ہندی ہے

میدھی سنگھی درواں گھٹی وے ماہی گھن آ لمبی چھٹی وے

آون ڈے لارے لائے ہن

غیدال تے پھیرے پائے ہن

نہ پولال میں ہاں رٹھی وے ماہی گھن آ لمبی چھٹی وے

گندلال داساگ پکایا ء

تے گھیو دا ترط کا لایا ء

نالے چوری پیار دی کٹی وے ماہی گھن آ لمبی چھٹی وے

اکھیال دا پانی مسکیا ء

دل بملا رو رو مکیا ء

میدھی قیمت بھیڑی مٹھی وے ماہی گھن آ لمبی چھٹی وے

دلڑی دا چین تاروی ہیں
عُمرال دا ہار سنگھاروی ہیں
میں پاجھ تپڑے ہاں بٹڑے ماہی گھن آلمبی چھٹی وے
پہوں خوش خوش ہیں پوج پردیاں
آیا نہ توں میں مر ویساں !
میسڈھی آس بے ویسا ترٹی وے ماہی گھن آلمبی چھٹی وے
تیں پنیاں بے پروا ئیاں ہن
نیں ساریاں گلاں ساہئیاں ہن
آڈے ونج سکھ دی چھٹی وے ماہی گھن آلمبی چھٹی وے

پھیرے پئی مریندی آں گھڑا پئی بھریندی آں
کھوہ میٹھے ڈھول دا جوگ پئی ڈیندی آں
گھڑا عیسے خیل دا

پاواں چولا ویل دا
شوق آوے سیل دا

دلڑی ولیندی آں گھڑا پئی بھریندی آں

گھڑا آیا بھور توں

صدقے میں ٹور توں

دل آلے چور توں

چندڑی لیندی آں گھڑا پئی بھریندی آں

گھڑا ہے کلور دا

سکھ مجبور دا

ڈھول میٹھا دور دا

یاد پئی کریندی آں گھڑا پئی بھریندی آں

گھڑا میا نوالی دا

ذکریا عالی دا

نیکیاں دے مانی دا

کھڑیاں پیندی آں گھڑا پئی بھریندی آں

گھڑا دیرے وال ہے
 وڈا لچپال ہے
 ڈکھال دا نبھائیوال ہے
 مان پئی کریندی آل گھڑا پئی بھریندی آل
 گھڑا آیا جھنگ دا
 عمرال دے سنگ دا
 دل پیا ونگ دا
 بھیت پئی ڈسیندی آل گھڑا پئی بھریندی آل
 گھڑا اُلتان دا
 وڈی اچی شان دا
 سُکھ میڈی جان دا
 چم چم چیسندی آل گھڑا پئی بھریندی آل
 گھڑا احن یار دا
 حال ڈیوے پیار دا
 من پیا مھٹار دا
 گھمراں مریندی آل گھڑا پئی بھریندی آل

گھٹا ہے میں تپڑے کٹن سانولا تراڑا دے
ڈڑیاں کوں چن چن تلیاں کوں ساڑا دے
ڈڈال دے تراڑے ہن کیتے کالے ہتھ دے
یاداں تے خیالال کڈھا جندری داست دے
تپڑیاں اڈیکان ویہڑا اوسدا، اچارا دے
ہنجوآں کوں پونجھ پونجھ مھیا کالا مکھڑا
لوکاں توں لکاواں کیویں تپڑا ڈونگھا ڈکھڑا
کیڑھی گل پچھے کیتا دل پنوں کراڑا دے
ایہا ہے ویلے آندے چراں پچھوں دل دے
دل وچ رہ ویندی دل والی گل دے
آوٹا نہ آپٹاں تے کم چوکھا مارا دے
ڈڈال دے تراڑیاں دانگھ ویسی ویلا دے
اوکھال نال ہوندا نال سچناں دے میلا دے
تپڑیاں جدائیاں حال دل دا دکھاڑا دے
اڈ اڈ پوہلی میسکوں کندے پئی ہے پوڑ دی
ہنے ہنے ڈھینگری وی بوچھنا نیس چھوڑ دی
دل مل پلایا ساراں خوشیاں تے دھاڑا دے

مہینہ نہ دسیا کٹکاں سُکیاں آساں یار ملن دیاں سُکیاں

اڈ دیاں ہن ہر پلے ریتاں

پیلے پانے پائے کھیتاں

آندے آندے بدلیاں سُکیاں آساں یار ملن دیاں سُکیاں

آس نہ چیت بہاراں آلی

نہ پھیاں دے جھاراں آلی

لوکاں لبھ لبھ شاخاں سُکیاں آساں یار ملن دیاں سُکیاں

دُھپاں دے ہتھ چڑ گہی جندڑی

پالن بن کے سر گہی جندڑی

وچ سینے دے ساہواں سُکیاں آساں یار ملن دیاں سُکیاں

خوشیاں دا بہوں کال پیا

دل دامنڈرا حال تھیا

کر کے پیار میں اصلوں سُکیاں آساں یار ملن دیاں سُکیاں

بھڑ بدللاں دے آون واسے

تار تھیون تھل ٹوبھے سارے

راہون نال عرتاں اکیاں آساں یار ملن دیاں سُکیاں

ڈیہنہ لتھیا، شاماں ڈھلیاں وے
نپ سچناں راہواں کھلیاں وے

دم میڈا ول ول گھٹ دا ہے
پیا غم بندری کول لٹ دا ہے
آسانجھ میس کول ٹر چلیاں وے
نپ سچناں راہواں کھلیاں وے

رستاں وچ عم لنگھا ڈیواں
ع تیں تے جان لٹا ڈیواں
بس نال تیڈے میں بھلیاں وے
نپ سچناں راہواں کھلیاں وے

میں کملی، کوچھی ہمنڈری آں
سانول میں تیڈی بندری آں
میڈا قبیلہ، تیڈیاں گلیاں وے
نپ سچناں راہواں کھلیاں وے
ڈیہنہ لتھیا شاماں ڈھلیاں وے

پھل کلیاں خوشبو چن تارے منظر تپڑے روپ دے سارے

مکھڑا تپڑا چن دا چانن
کُنڈل زلفاں، وسدا ساون
جو بن تیں تے چیتروارے
منظر تپڑے روپ دے سارے

اکھیاں دا ہر تیر ہے کاری
ہاں چیرے کچلے دی دھاری
ڈیکھے ہیر ٹھا، جہنڈری والے
منظر تپڑے روپ دے سارے

نور ہے تپڑا آسے پاسے
گھنکھڑو ملیاں تپڑے ہاسے
نور زالی دلڑی مھڑارے
منظر تپڑے روپ دے سارے

گلشن تیدھی لچپالی ہے
تیں رنگاں دی بھا پالی ہے
پھل پھل تیدھی نقش اتارے
منظر تیدھے روپ دے سارے

توں سرگی داسوہٹا ویلا
تیدھے نال خوشی دامیلا
آویں تھیون دور انھارے
منظر تیدھے روپ دے سارے

گاواں تیدھے ہر دم ڈھولے
احسن صدقے داری گھولے
تیدھے ہتھ قسمت دے تارے
منظر تیدھے روپ دے سارے

کن مٹ کن مٹ خواب جگاؤن کنڑیاں دے
توں آویں مجبور مناؤن خوشیاں دے

پوٹاں بدلے رنگ جوانی آ لے ہن
سوہنے چنگے سنگ جوانی آ لے ہن
دل کملے کوں ڈس کیوں سمجھاواں دے!

ہر پاسے منظر ہے چیت بہاراں دا
دل آیا ہے جو بن گل گلزاراں دا
کے تیس تیس ڈیاں راہواں ملھ ملھ ہاواں دے

ساوے ساوے رکھ پئے راہواں تکدے ہن
شاخاں اتے گاگا پھی تھک دے ہن
سُن گھن اُجڑے دل دیاں سکھیاں ہاواں دے

دیہڑے دیہڑے چڑیاں شور مچایا ہے
ویلا سوہٹا، یار ملن دا آیا ہے!
جندڑی کوں ترساؤن تیس ڈیاں یاداں دے

توں آویں مجبور مناؤن خوشیاں دے

در فضیلت حضرت

تائرات

شیر افضل جعفری

میانوالی قلم پالی ادب ڈالی اے۔ اس اُتے سندھ نہیں دے بتیئے تے
ادیب موتے، چنبے رنبیل آر کھڑ دن۔ اس چیرت چالی دی پٹولی جھولی اچ
بھیرٹھے گل پھل ترٹ دے پئے ہن، اُونہاں وچوں ہک پھل سلیم آسن دی اے۔
ایہہ فن تمن سرائیکی داسانول، غزلاں داسہانول گیتاں دا گانول تے کافیاں
دارانول اے۔ ڈوبھے لہجے اچ سلیم آسن نول غزل دا بھاگ، گیت دا بھاگ، کافی
دا بھاگ تے نظم داساگ آکھنا دی ٹھہندا اے۔
اس دردی، کول کولوں کوک، کونج کولوں کولٹ، پیسے کولوں پی کہاں“ اے
کے سندھڑے نول سھایا اے۔

اس پیار پتی دی غزل، سسی پنل تسی دا دراک وین، اس گن جیت دا
پریت گیت، سوہنی موت موہٹی دی پکار اتے اس دی کنوار کافی ادھ کٹھی کتوری
دی پھلک ترٹ پ اے۔

میانوالی جے مریلے ضلعے دے اُچے ٹپیاں تے رکھے پتھراں دیاں پڑیاں
اُتے بہ کے، جیٹھ ہاڑ دیاں دھپاں سہ کے، سندھ دی دیہند اچ ویہہ کے، مونجھیاں

من مونہہ ٹریاں غزلاں، نمن جھونٹریاں نظماں، گیسے گبھیہر گیت، کیلساں کجلیاں
 کانیاں کہہ کے ادب دے بل تھل نوں جل تھل کرنا قسمت آے کوی داکم
 ہوندا اے۔ اس پوکھری کوت پوتھی پڑھ پڑھ چھہ کے پار کھ دادل آدھا اے۔ کیوں
 اڈ کے دنجال تے احسن ماہی دے سوز دامتھا بسم اللہ کر کے چم لوال۔ اس بیونٹ
 جو گے جوان نون اللہ مولا آپنے دھیان امان اچ رکھیاتاں ادب دے آسمان دا
 ایہہ تارا اکھیں ڈیدھیال چوڑھویں دا چن بٹن ویسی۔

سُر ملی سرائیکی دی سرتی سرکار سلیم احسن! سالاں چراں تائیں چین دیاں چڑیاں
 اڈائیں۔ توں یں مست قلندر دامتھا تے من بھانوناں شاعر ایں۔

محمد اسلم رسولپوری

پروفیسر سلیم احسن دی سرائیکی شاعری نویں فکری نمائندہ اے۔ اتے اوندے دچ
 عصری تقاضیں داپورا پورا شعور موجود اے۔ جدید فکر نال جدید ڈکشن اتے اظہار دی
 بے ساختگی سلیم احسن دی غزل دیاں نمایاں خصوصیات ہن۔ ایندے علاوہ جذبے دی
 شدت، سوہنے لفظیں دا انتخاب اتے چست بندش اوندے اثر دچ پیادی اضافہ
 کر ڈتے۔ شعری مٹھاس اتے دھیمے لہجے اونکوں سرائیکی تہذیب ثقافت نال ہم آہنگ
 کرن دچ اہم کردار ادا کیتے۔
 میسکوں یقین اے سلیم احسن دی اچ دی ایہہ شاعری اٹھیں دے روشن مستقبل
 دی ضمانت اے۔

محسن نقوی

سلیم آحمن سرایکی زبان دے انہیں قد آور شاعر دی قطار وچ ہک نوکلاناں ء
 ہیرٹھے نویں نکور جذبہئیں دی سادوں سندھ روانی دے سامنے ساہ دی کت دھاسار
 کے خیال دی شوئے وچ وگھریے ہوئے موتیں کوں لفظیں دے ہک وچ کٹھا کر کے
 اوکھے اندھاریں دے اوچھن وچ میکھے ہوئے کوں کوں ”پیار پرکھرے“ دی بشارت
 ڈیوں وچ مصروف ءن،

سلیم آحمن دافن اوندے اندر دی سوچ دے سچ دا عینی شاہد بن کے اوندے
 ہر شعر کوں، ہمیشگی داسراغ ڈیندے تے اوندے لفظیں کوں زمانے دے نال نال زندہ
 رہن دا گر سکھیندے۔

سلیم دی غزل پرٹھ کے ایں واسطے وی خوشی بھیندی ء جو اذنا کئی تجربہ
 ادھار نیں تے نال کئی لفظ اوپر اے، اوندی شاعری دے سارے منظر، سارے موسم،
 سارے ذائقے تے سارے زاویے اوندی آہی دھیان دھرتی دی کچی بچی مٹی دی
 ملکیت تے امانت ءن، اوپرانی اکھ نال خواب ڈیکھن دا عادی نیں تے نال پرانے
 خواب چوری کر کے آہی اکھ کوں شک دے عذاب وچ مبتلا کریندے۔ اوندے
 شعریں دی شہ رگ وچ ارد گرد دے ماحول دے سارے استعارے ساہ بھنٹ کے
 تندیر دار سفر کریندن، اوکوں آہی ذات دے کشف دی ہر علامت دا پورا پورا گیان
 حاصل ء۔ ذات دا کشف، ہیرٹھا فن تے فنکار دے درمیان اعتماد دے
 عہد نامے دا ڈوجھاناں ء،

مختصر لفظیں وچ سلیم آحمن دی شاعری جو ان جذبے، نیکھے تجربے، منہ زور شاہدے

تے لہو لباس لفظیں دی ہک اینجھی دستاویز جو جیکوں پڑھ کے مہلا ڈیون دا سوال
 ہی پدائیں ہوندا۔ رب کرے سلیم آسن تے اوندی شاعری دی وسدی رسدی بھوک سوچیں دے
 سو بھلے دی چھان چوچ امن منڈی رہوے تے قیامت تیں جیاتی ہنڈیندی رہوے۔ (این)

ڈاکٹر طاہر تونسوی

سلیم آسن دی شاعری ریت تے روایت دی شاعری ہے جیندے وچ اوند
 وسیب پورے پس منظر وچ جھتیاں پیندا ڈسدے۔ اوندے تخلیقی اظہار
 وچ وسیب دیاں ساریاں کالھیں، سارے ڈکھ سکھ، سارے منظر، گھاٹے جنگل، پھل
 کلیاں گجڑے شینہ، چڑھدے لہندے ڈپہنہ دھمدیاں راتیں، گھڈے ددھدے
 تارے، بدلاں دے لشکارے، ساوٹن دے آلاڑے، مقل مارودی تترپی ریت
 سسی دیاں دھانواں، عاشق دیاں کڑلاہٹاں، پیار دے ڈھولے، پتھال دے
 اولے، بجر دے صحرا، فراق دے دکھڑے دھوڑے، خستی غمی دے سانجھے گوڑے
 رشتے، سوللاں وات جندڑی، یاداں دے کچھی، آس نراس دے راستے، ہوادے
 ہوکے، در دیں دے واجھلو نڑے، جیاتی دے دکھو دکھ، نویں تے لحظہ لحظہ بدکے
 ہوئے سارے رتیے پورے فنی شعور نال موجود نظر آندن۔ سوکلی وات جندڑی تے
 غماں دے پہاڑ وی ڈھ پوون تاں وت وی آس دا ڈیوانیوں وسمدا۔ عشق تے
 شوق دا مسافر کتھائیں دی نیں تھکدا۔ ڈکھ دے رستے خود منڈل تے گھن ویندن۔

سلیم آسن انہیں نرم تے کو مل جذبیں کوں شعر دی شیریں تے ماکھی آلی کار مٹھی زبان
 ڈتی اے چیرھی پڑھن آے کوں سچی تے حقیقی خوشی دا احساس ڈیندی اے۔ این
 حوالے نال اوندا اے شعری اظہار ہکے وسیب دی نمائندگی دے حوالے نال ساڈا
 سانجھا اظہار بن ویندے۔ میں سمجھاں اظہار تے بیان دی این طرح دی کامیابی
 بہوں گھٹ شاعریں دے حقے وچ آندی اے۔ تساں آپ آپنے ایمان نال
 ڈساؤ کیا سلیم آسن تہاڈے جذبیں تے تہاڈے سوچیں کو زبان نیں ڈتی۔ پے
 اے گلہ سونی صد سچ ہے تاں دل سلیم آسن تہاڈا ساڈا سب دا شاعر ہے۔ ساڈے
 وسیب، ساڈی زبان تے ساڈے ساریں روں دا اچلتے سچا شاعر۔

پروفیسر منور علی ملک

جکھر جھولیاں دا تھل دے نال او بارشتہ اے چیرھا ڈینہہ دے نال پچھانویں
 دا۔ موسم گرمی دا ہووے یا سردی دا۔ تھل دی مکی ریت کوں کئیں پاسے قرار میں آندا۔
 ریت تے ہوادی این پھیر پھار جکھر جھولے بن کے تھل دے لوکاں دی حیاتی دا ہک
 حصہ بن گئی اے۔

جکھر جھولے وچ تھل دیاں سانولیاں صورتاں دا سلون تے انہاں صورتاں دے
 سراں تے رکھے کورے ٹھڈے گھڑیاں دی ٹھڈا یوں رچ گئی اے جو ہر شعر تھل دی
 ہک بانکی نار بن تے سکدا، شرماندا، سنا منے آگئے۔ تھل دی اس ماہولی تصویر اچھ

صرف رنگ ای محفوظ نہیں آوازاں تے خوشبوواں دا وی ہک پورا تھقل آباد اے۔
 سیئیں سلیم آسن اپنیاں علامتاں تھقل دی مٹی توں ہنجواں نال پُسا کے تراشدے ہن۔
 این واسطے ہر شعر دے پچھے ہک افسانہ جھاتیاں پیندا نظر آندے۔

ممتاز حیدر ڈاھر

جدید سرایتیکی شاعری وچ سلیم آسن دا نال آپنے منفرد لہجے تے اسلوب دی
 وجہ توں ہک نویکیلی حیثیت رکھیندے۔ اول آپنی دھرتی، ثقافت تے وسیب توں
 تشبیہاں، استعارے تے اظہار دے حوالے گدھن۔ اول نے شاعری دی کلاسیکی روایت
 کول نویں مفہوم دا واقف کیتے اوندی شاعری دے سائے موسمِ محبت دے موسم ہن۔
 محبت دے ایہہ حوالے ذاتی دی ہن تے آفاقی دی۔

غزل، سرایتیکی شاعری دی معتبر ترین صنف عرتے سلیم آسن نے غزل کوں
 ودھیک پُر وقار بنا تے غزل تے اساڈے ایمان کوں مستحکم کیتے۔ اوندی غزل وچ روایت
 دے رچاؤ تے جدیدیت دے آہنگ دا خوبصورت ملاپ موجود ہے۔
 ”جکھر جھولے“ سرایتیکی شاعری وچ سوہنا ودھارا ہے۔

شیماسیال

تھل داسیال داسرائیکی ادب دی تخلیق تے تعمیر اچ نو یکلا کردار ہے۔ ایں دیلے
اختلاں ہک بہوں وڈا ادبی قبیلہ ساڈی مٹھری زبان دے ادب تے ثقافت کوں
نردیا کرن اچ معروف ہے۔ سلیم آحن وی ہن قبیلے دا ہک قد آور ناں ہے۔ ہیرٹھا
ہک عرصے کنوں مختلف صنفاں دے حوالے نال سرائیکی کوں اگو نہاں کرن اچ نمایاں
کردار ادا کریندے۔ تھل جائے سلیم آحن دی شاعری وچ صحرا داں دی وسعت تے
تھل کنوں پاسا کرتے لنگھن آئے دریاں دی دہک اے۔ ”جکھڑ جھولے“ تھل دا
مقدار اے تے ایندے نشا بر اثرات سلیم دی شاعری وچ دی محسوس کیتے دنج سگدن۔
اد جوش تے جذبے دے نال نال نرم تے گولے انسانی رویاں کوں وی موضوع سخن
بنیندے۔ اوندے شعر تپدے تھلاں وچ مجتلاں دے جکھڑ تے مٹھا دلین دے
جھولے ہن ہیرٹھے پتھر دلین کوں وی موم کر ڈیندن تے انسان دے لول لول
تے انگ وچ ٹھڈوال مہر ڈیندن۔ آپنی شاعری وچ سلیم نے تخلیق عمل دا نو یکلا
انداز تے بہتاں دے استعمال دانواں ڈھنگ اختیار کیتے۔ تھل دا مخصوص ماحول
تے لب و لہجہ اوندی شاعری دی سنجان ہے تے اونداکلام درداں تے ویکیاں مارے
دلاں اچوں نکلن آلی گنگو ام گوک اے ہیرٹھی کوہاں، میلاں دے پندھ کریندی اے۔
سلیم غزل، نظم، گیت تے شاعری دیاں ہیا سبھے صنفاں تے پوری طرحاں قادر ہے۔
مستقبل دا سلیم آحن سرائیکی دا ہک مہر لوپ تے نمائندہ شاعر ہے ہیرٹھا دھرتی تے
وسیب دی ترجمانی دے سانگے نال ہمیشاں زندہ راہسی۔

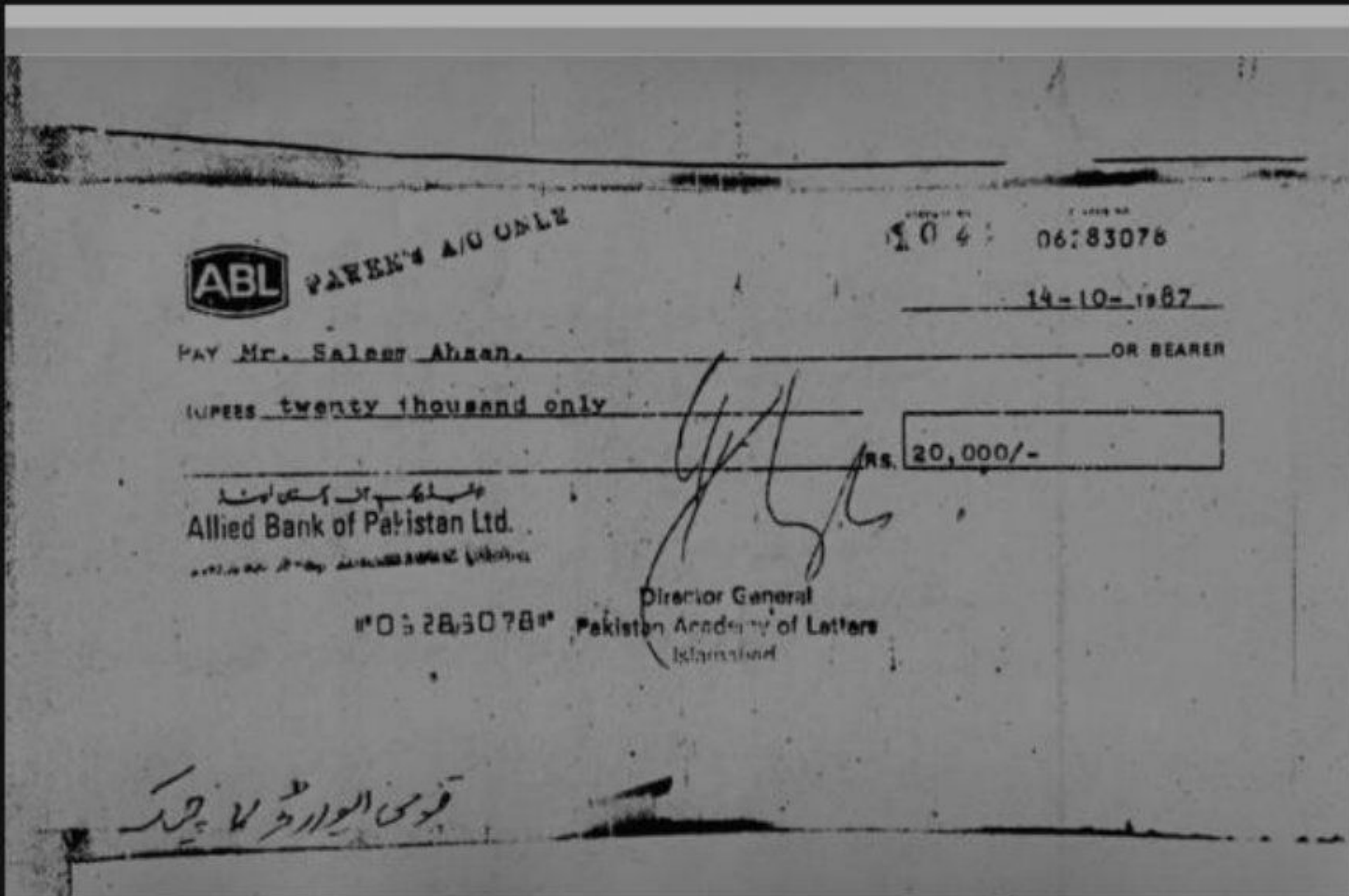
میانوالی دی زبان دا کوئی ناں ناہی۔ سلیم احسن
دی شاعری نے اس نوں سر ائیگی منوا گدا اے۔
ایہہ شاعری پڑھ کے میں سچینا، اس نوں چنگا،
اس زبان دا ناں کوئی ہو نہیں۔ سلیم احسن نوں سلام
ہووے جس آ پٹی جیندی، جاگدی، مٹھی تے سوہنی
شاعری کر کے آپنی زبان نوں ہک ناں ڈوایا تے
اس دا ناں کیتا۔

”جکھر جھولے“ میانوالی زبان یعنی اس
سرائیکی دا پہلا شعری مجموعہ اے۔ اسج دی ایہہ
پہلے نمبر دی شاعری اے۔

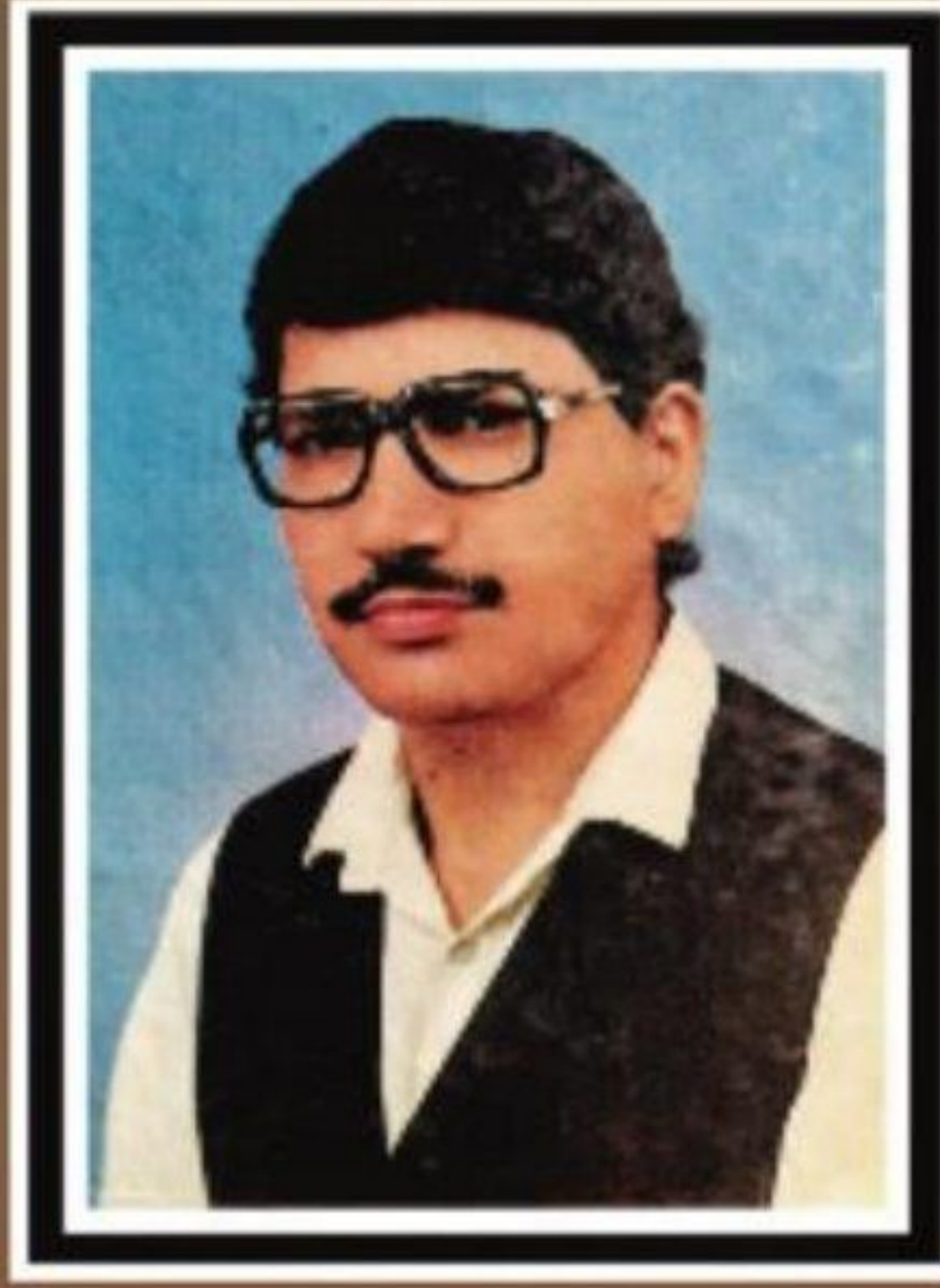
محمد اجمل نیازی

محمد سلیم احسن وزیراعظم پاکستان محمد خان
جونيجو سے خواجہ غلام فرید قومی ایوارڈ وصول کرتے
ہوئے۔ (-)

خواجہ غلام فرید قومی ایوارڈ کا چیک

جینداں جی مثل بھما نہ پوون
ڈکھیاں دے سکھ راہ نہ پوون
ڈپوا احسن سانجھ کے پالیں
جکھر جھولے آ نہ پوون

میانوالی اکیڈمی۔ میانوالی

0300-6093323

0334-3744777